

UUDISTUVA JA OSAAVA SUOMI 2021-2027

Länsi-Suomen
infotilaisuus

23.11.2021
KLO 12-16

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Tervetuloa!

- Infotilaisuus on avoin kaikille Länsi-Suomen hanketoimijoille ja muille aiheesta kiinnostuneille. Infotilaisuudessa esitellään lyhyesti EU:n uuden ohjelmakauden 2021- 2027 sisällöt rahastoittain (EAKR ja ESR+, JTF).
- Tämän tilaisuuden tavoitteena on antaa rahoitusta hakeville toimijoille tiivis kuvaus siitä, mitä ovat:
 - uuden ohjelmakauden rahoituslähteet,
 - rahastokohtaiset toimintalinjat ja erityistavoitteet sekä
 - millaisia teemoja tulevalla ohjelmakaudella rahoitettavissa hankkeissa painotetaan.
- Tarkemmat rahoituksen hakemista, hankkeiden toteuttamista ja sähköisiä tietojärjestelmiä koskevat teknisten yksityiskohtien koulutukset järjestetään myöhemmin vuoden alkuvuoden 2022 aikana.

Infotilaisuuden ohjelma:

- **12.00–12.20** Avaus, Aluekehitysjohtaja Timo Vesiluoma Satakuntaliitto
- **12.20–12.50** Odotukset ohjelman toteutukselle ja tuloksellisuudelle Länsi-Suomelle
Aluekehitysjohtaja Johanna Osenius, Työ- ja elinkeinoministeriö
- **12.50–13.10** Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR) Kehittämispäällikkö Heli Rintala, Etelä-Pohjanmaan liitto
- **13.10–13.30** Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF) Rahoituspäällikkö Hilikka Laine, Keski-Suomen liitto
- **13.30–13.50** Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR), yritystuet Yksikön päällikkö Jaakko Ryymin, Keski-Suomen ELY-keskus
- **13.50–14.00** Tauko

Infotilaisuuden ohjelma (2):

- **14.00–14.20 Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) Rahoitusasiantuntija Mika Villa, Keski-Suomen ELY-keskus**
- **14.20–14.30 Maaseuturahasto yksikön päällikkö Ulla Mehto-Hämäläinen, Keski-Suomen ELY-keskus**
- **14.30–14.45 Valtakunnalliset EAKR/ESR+ -teemat Yksikön päällikkö Jaakko Ryymin, Keski-Suomen ELY-keskus**
- **14.45–15.00 Kestävä kaupunkikehittäminen Ohjelmajohtaja Elina Hykkönen, Pirkanmaan liitto**
- **15.00–15.10 Länsi -Suomen maakuntien yhteistyö ohjelmakaudella 2021–2027 Ohjelmapäällikkö Katja Laitinen, Satakuntaliitto**
- **15.10–15.30 Hanketoteuttajien näkemyksiä uudesta ohjelmakaudesta; Tutkimuspäällikkö Minna Keinänen-Toivola, Satakunnan ammattikorkeakoulu, Projektipäällikkö Jaana Koivisto, SASKY-koulutuskuntayhtymä.**
- **15.30 Tilaisuuden yhteenveto ja päätös Aluekehitysjohtaja Timo Vesiluoma, Satakuntaliitto**

Muutamia käytännön asioita:

- Tässä Teams-tilaisuudessa kaikkien kamerat ja mikrofonit on suljettu, puhujien osalta ne avataan puheenvuoron yhteydessä.
- Chat-palstalle osallistujat voivat esittää kysymyksiä ja kommentteja. Kysymykset kootaan ja vastauskoonti laitetaan ilmoittautuneille sekä rr-sivustolle tilaisuuden jälkeen.
- Kysymyksiin toivomme maakunta-tunnistetta #maakunnan nimi, jotta kunkin alueen rahoittaja voi vastata oman alueensa osalta. Rahoittajien edustajat vastaavat tilaisuuden aikana selkeisiin asioihin, joihin vastaus on.
- Puheenvuoroja ei kysymyksille aikataulusyistä ole varattu.
- Osallistujat saavat tilaisuuden jälkeen palautekyselyn.
- Länsi-Suomi järjestää aamukahvitilaisuuksia tammikuusta alkaen keskeisistä teemoista kuten esim. kustannusmalleista, indikaattoreista, EURA2021:sta sekä ryhmähankkeista. Lisäksi hakujen avautumisen yhteydessä alueelliset painopisteet tulevat esille.
- **Tilaisuuden aineisto tulee jakoon ilmoittautuneille ns. suljetulla linkillä tilaisuuden jälkeen.**

Tulevaisuushaasteita, joiden ratkaisuun uudella ohjelmalla halutaan vaikuttaa ovat mm:

- TKI-haasteet
- Digitaalisuushaasteet
- Työllisyys haasteet
- PK-yritysten haasteet
- Vähähiilisyys- ja ilmastonmuutoshaasteet
 - Osaamishaasteet
 - Saavutettavuushaasteet
 - Syrjäytymishaasteet
- Lasten ja nuorten sijaishuoltoon ja lastensuojeluun sosiaalisia innovaatioita
 - Aineellisen puutteen haasteet

Uuden ohjelmakauden toteutus käynnistyi 1.11.2021

- Uusi ohjelmakausi 2021-2027 on alkanut virallisesti 1.11.2021. Sitä ennen mm:
 - Työ- ja elinkeinoministeriö, muut ministeriöt, maakunnat ja ELY-keskukset tekivät kaksi vuotta tiivistä valmistelutyötä ohjelmakauden eteen.
 - Talouspoliittisen ministerivaliokunta, TALPO teki 30.9.2021 päätöksen uuden ohjelman alueellisista rahoituskehyksistä.
 - Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027-ohjelman seurantakomitea hyväksyi mm. hankkeiden valintakriteerit lokakuussa 2021.
- Uuden ohjelma-asiakirjan (Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027) EAKR- ja ESR-osiot ovat käytännössä valmiit, oikeudenmukaisen siirtymän rahaston, JTF:n -osio täydentyy vielä talven ja kevään 2022 aikana.

Uudessa alue- ja rakennepoliittisessa ohjelmassa on kolme rahastoa

- Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma sisältää kolme rahastoa:
 - Euroopan aluekehitysrahaston (**EAKR**),
 - Euroopan sosiaalirahasto plussan (**ESR+**) ja
 - oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (**JTF**, Just Transition Fund)
- Suomen ohjelman EU-rahoitus on noin 1,9 miljardia euroa. EU:n lisäksi ohjelmaa rahoittavat vastinrahoituksella Suomen valtio (40 tai 30 % riippuen rahastosta) sekä hankkeita toteuttavat kunnat (noin 10 %). Yhteensä koko ohjelman koko on noin 3,2 mrd euroa.
- Ohjelma jakaantuu Suomessa kehittyneisiin alueisiin (Helsinki-Uusimaa) ja siirtymäalueisiin (muu Suomi).

Rahoitushaut Länsi-Suomessa käynnistynevät alkuvuonna 2022

- Rahoitushaut alkanevat EAKR:n ja ESR:n osalta helmikuussa 2022, JTF:n osalta 1.7.2022
- Ensimmäisiä rahoituspäätöksiä saataneen hankkeiden toteuttajille EAKR- ja ESR-hankkeiden osalta huhtikuussa 2022,
- JTF-hankkeiden osalta päätöksiä saataneen alkusyksystä 2022.
- Varoja haetaan ja hallinnoidaan sähköisen EURA2021-järjestelmän kautta. Järjestelmän hakijatoiminnot ovat valmiita, tietyt viranomaistoiminnot valmistuvat vuoden 2022 puolella.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 – EU:n alue- ja rakennepoliittinen ohjelma, toimintalinjat:

EAKR TL 1: Innovatiivinen Suomi

EAKR TL 2: Hiilineutraali Suomi

EAKR TL 3: Saavutettavampi Suomi (Itä- ja Pohjois-Suomessa)

ESR+-toimintalinja 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

ESR+-toimintalinja 5: Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

ESR+-toimintalinja 6: Aineellista puutetta torjuva Suomi

JTF-toimintalinja (lisätään ohjelmaan myöhemmin)

Kolmen toimintalinjan alla 12 erityistavoitetta.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Länsi-Suomen maakuntien rahoitusosuuksia (ei sisällä JTF-osuuksia)

	<u>EAKR+valtio,</u> milj. euroa, koko kausi	<u>EAKR+valtio,</u> milj. euroa, keskimäärin/ vuosi
Etelä-Pohjanmaa	55,5	7,9
Keski-Suomi	36,5	5,2
Pirkanmaa	25,3	3,6
Pohjanmaa	16,5	2,4
Satakunta	34,1	4,9
Keski-Pohjanmaa	32,2	4,6
Varsinais-Suomi	27,2	3,9

Lisäksi erikseen kestävän kaupunkikehittämisen rahoitus (8 % EAKR:sta)

Eräitä muita ohjelman painotuksia

- Ohjelman sisällöllisten valintojen määrittämisen tukena ja erityisesti toimeenpanon aikana **älykkään erikoistumisen strategiatyö on keskeinen väline** EAKR:n ja ESR+:n osarahoittamassa toiminnassa alueilla
- **DNSH - Do no significant harm – periaate**, joka tarkoittaa, että ei voida rahoittaa ympäristöä merkittävästi vahingoittavia hankkeita. Periaate ja Pariisin ilmastopimus sitovat kaikkea EU:n rahankäyttöä ja kaikkia rahastoja. Ohjelman toimilla tuetaan myös kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa.
- Ohjelman EAKR-rahoituksesta sitoutuu **35 % ilmastotoimenpiteisiin** kansallisen linjauksen mukaisesti.
- ESR+-toimilla on tarpeen tukea etenkin työllisyyden, jatkuvan oppimisen ja työelämän kehittämistä, sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, yhtäläisiä mahdollisuuksia ja osallisuutta.

Välittävät toimielimet sekä hallinto- ja valvontajärjestelmä (HVJ)

- Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 –ohjelman rahoitus jaetaan maakuntiin nk. välittävien toimielinten kautta. Välittäviä toimielimiä voivat olla maakuntien liitot, tietyt ELY-keskukset sekä ministeriöt ja Ruokavirasto.
- Länsi-Suomen maakuntien liitot tulevat olemaan välittäviä toimielimiä.
- Jokaisella välittävällä toimielimellä on oma hallinto- ja valvontajärjestelmä, josta laadittu kuvaus ohjelman hallintoviranomaisen (HVO) tulee hyväksyä.
- Hallinto- ja valvontajärjestelmässä on kuvattu eri toimijaroolit, joita välittävillä toimielimillä on.
- Järjestelmässä rahoitustehtävät, maksatustehtävät ja varojen käytön todentaminen tulee eriyttää toisistaan.
 - Myös Valmistelu- ja päätöstehtävät eriytetään toisistaan.
- Yksi henkilö voi järjestelmässä toimia vain yhdessä roolissa.

Uuden ohjelmakauden taustalla on laajaa valmisteluyhteistyötä

- Valmistelutyötä on tehty vuodesta 2019 valtakunnallisesti, suuralueittain ja maakunnittain.
- Tiivis ja hyvä yhteistyö Työ- ja elinkeinoministeriön (TEM), muiden ministeriöiden, maakuntien liittojen sekä ELY-keskusten kesken.
- TEM:llä on ollut yhteistyötä ja neuvotteluja myös EU-komission kanssa.
- Länsi-Suomen maakunnissa on toiminut Läntinen valmisteluryhmä, jossa on ollut edustajia maakuntien liitoista ja ELY-keskuksista.
- Uusi ohjelma-asiakirja Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 toimintalinjoineen, erityistavoitteineen ja indikaattoreineen on vain yksi osa laajasta valmistelusta.
- **Kiitoksia kaikille uuden ohjelmakauden valmisteluun osallistuneille!**

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

Aluekehityslainsäädännön uudistaminen on ollut osa valmistelua.

- Uuden ohjelmakauden käynnistäminen on vaatinut myös olemassa olevan lainsäädännön päivittämistä. Uusi aluekehityslaki, nk. toimeenpanolaki sekä rahoituslaki tulivat pitkän valmistelun jälkeen voimaan 1.9.2021. Vahvistetut lait ovat:
 - laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta (756/2021) (nk. toimeenpanolaki).
 - laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) (nk. rahoituslaki) ja
 - laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 (yritystukilaki).
- Vahvistettuihin lakeihin perustuvat valtioneuvoston asetukset (4 kpl) toimeenpanosta, rahoittamisesta ja kustannusten tukikelpoisuudesta sekä yritystukia koskeva valtioneuvoston asetukset ovat kaikki myös tulleet voimaan.

Hanketoteuttajat ovat toteutuksessa avainasemassa

- Alue- ja rakennepoliittinen ohjelma tarjoaa resursseja ja mahdollisuuksia kehittämiseen
- Keskiössä ovat kuitenkin hanketoteuttajat
- Tarvitsemme tulevina vuosina mm:
 - aktiivisia toimijoita ja hankkeiden hakijoita
 - hyviä hankeideoita ja innovatiivisia ajatuksia
 - kykyä laatia hyviä projektisuunnitelmia
 - verkottumista ja kumppanuutta
 - pitkäjänteisyyttä hankkeiden toteutuksessa.
- **Menestyksestä ohjelmakautta kaikille hanketoimijoille!**

Kiitoksia!

timo.vesiluoma@satakunta.fi

www.rakennerahastot.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta

UUDISTUVA JA OSAAVA SUOMI 2021-2027

Länsi-Suomen
infotilaisuus

23.11.2021
KLO 12-16

Euroopan unionin
osarahoittama

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

SATAKUNTALIITTO
Regional Council of Satakunta